

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Učitelji — državni uradniki!

Odpadniki našega naroda med učiteljsvom, posebno trije ali širje v tako zvanem „krain. Lehrervereinu“, ki terorizirajo i drugo učiteljstvo, nam dajejo povod, da večkrat naše narodne učitelje branimo. V poslednji številki nemškega organa te svojati pišejo se zopet take reči, da jih ne moremo prezreti. Kot „pozdrav za novo leto“ priporočuje se kranjskim učiteljem peticija na državni zbor, katera obsega te-le točke: 1. Vse ljudske šolstvo naj se razglasiti kot državna zadeva, to je, vlada sama naj vse šolstvo oskrbuje; 2. vsi stroški za ljudske šolstvo naj se prevzamejo na državno blagajnico in 3. ljudskim učiteljem naj se dá značaj „državnih uradnikov“!

Tako prošnjo so 10. dec. p. l. skovali nekateri „ffrasungerji“, ali vladni prilizovalci in kruhoborci na Moravskem; hitro jih kakor opice posnemajo naši renegati: Gariboldovci in Zimovci, ter zato v obširnem spisu beračijo v zadnji številki „L. Sch.“ podpisov od kranjskih učiteljev! Da so vas kranjski učitelji ubogali in podpisali zadnjo peticijo na deželnemu zboru domači za povišanje plač, to je čisto naravno, in to nihče grajati ne more. Da bi pa podpisali tako peticijo, ki je nasproti prepričanju vseh Slovencev, to je zastonj ves vaš trud. Da je sploh mogoče, s takimi reči begati naše učitelje, v tem se je gotovo dosti zakrivil naš deželni zbor, ki je toliko časa odlašal z novimi šolskimi postavami, naposled pa jako nizke plače votiral. Ali ta pregreha se bode dala popraviti, med našimi poslanci bode se uže vnele prijaznejše mišljenje in večja ljubezen do šole, in veliko nadejo imamo, da pri prihodnjem zborovanju bode tudi kranjski deželni zbor svojim učiteljem plače zboljšali.

Kranjski učitelji pa imajo gotovo še toliko domoljubja, da omenjene prošnje podpisovali ne bodo. Oni so menda politično toliko zreli, da vedo, koliko malo avtonomije dežele in narodi uže zdaj imajo, da se jim še te dan za dnevom kratijo. Tega torej ne bodo storili, da bi še celo prosili, da se deželi še pravica, besedo o svojem narodnem šolstvu govoriti in določevati — odvzame. Na dalje oni gotovo sprevidijo, da na ta način nastane še večja centralizacija pri šolstvu, ki je uže zdaj nezmerno muškodljiva. Kolikor vemo, imajo po Kranjskem uže zdaj okrajni šolski sveti to navado, da važne in nevažne določbe, o katerih bi lehko sami veljavno sklepali, deželnemu šolskemu svetu pripuščajo. Učitelji bi potem postali c. kr. uradniki, odvisni popolnem od vlade. Pred novimi šolskimi postavami se učitelji nišo mogli prosti gibati, nekaj časa sem so svobodnejši, in zdaj naj bi pa sami prosili, da se jim ta svoboda odvzame. Zdaj jim eden edini naš predstojnik, bodisi okrajni glavar, ali okrajni šolski nadzornik ali kateri koli, sam nič škodovati ne more. Le cela korporacija, ves okrajni ali deželni šolski svet more učitelja odsoditi. Ako bi pa bili učitelji državni služabniki, postali bi ubogi in ponizni sluge c. kr. okrajnih glavarjev. Pomisliš je pa treba, da se tako važna pravica deželnim zborom ne bo odtegnila, ako ena pest nemškutarskih učiteljev, katerim nij nič za čast, to želi. O tem imajo govoriti vsi drugi možje, pred vsem pa deželni zbori. Sicer pa vlada ima dosti dela s svojimi uradniki, in država ima dosti plačil za té. Vesela je, da jej še učiteljev ljudskih šol plačevati treba nij. Sicer pa povemo našim učiteljem, da ima „Kr. Lehrerverein“ s to prošnjo edini ta namen, da draži ŷ njo slovenske učitelje in narod-

nake in da vjame v svoje mreže — katero ničlo.

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(Dalje.)

Dr. Poklukar kot poročalec pravi, da se mu zdi čudno, ka Dežman pravi, da ima varovati interes svoje kurije v deželnem odboru s tem, da nemški uraduje. Sklep deželnega zbora je, da ima biti deželni uradni jezik slovenski in tega se ima držati vsak, naj bo izvoljen iz katere kurije koli.

Pri glasovanji se sprejme (kakor uže zadnjič povedano Ur.) prvi del predloga barona Apfalterra, drugi del ostane v manjšini.

Predlog odbora, da se ponovi prošnja do slavne vlade za izdatno podporo javnih ljudskih šol na Kranjskem in nadalje, da se deželnemu odboru naloži, deželnemu zboru staviti predloge, kako bi se povekšali dohodki za šolski zaklad, se sprejme.

Pri predlogu odbora: „Šolnina na javnih ljudskih šolah na Kranjskem se odpravi“, stavi dr. Costa predlog, da se k tem predlogu pristavi: Deželnemu odboru se naroči, da preiskuje, ali bi bilo koristno, da se itd.

Zbornica sprejme predlog odborov s pristavkom dr. Coste enoglasno.

Predlog odbora, da se deželnemu odboru naloži na vso moč skrbeti, da se dela za posušenje ljubljanskega močvirja po obeh bregovih Ljubljanice, čem prej mogoče izvrši, se po nekih ugovorih Dežmana sprejme.

Pri predlogu odborovem, da se darila, odločena v deželnem zakoniku II. l. 1870, št. 142, pripoznajo vsakemu, kdor izkaže, da je tam imenovano zver oziroma steklega psa usmrtil kakor koli, — ugovarjajo.

Dežman, grof Margheri in pl. Langer, da

Listek.

Drugi mož.

Koliko mladih mož, ki so srečni, da so še prosti, vsklikuje radostno: „Nikar mi ne omenjamte ženitve. Ta mi ne pride prej na misel, predno nemam širdeset let na plečih. Uživati hočem svoj zlati čas, in počivati v zakonu, kadar mi je odvetela mladost, kadar me tarejo uže slabosti.“ A k sreči so vsi taki nameni nezanesljivi in minljivi. Nikoli se nobeden tako dobro v celibat ne zatvorí, da se ne bi sovražnik polasti prostora, da ne bi prodrl skozi nenadoma prestreljeno vrzel.

Ljuboslav Mersé, mlad, bogat, lep mož, čisljen zarad izbornega vedenja, bil se je zatrolil ostati samec, dokler je še mlad in krepak. Vsem navalom se je junaško protivil.

Mater, imajoče oblico možaželjnih hčerâ, prekosile so druga drugo v postrežljivostih, katere je pak on z malomarno razmišljenoščjo preziral; deklice so brezvpečno zapravljale svoje naivne, očaralne umetljnosti; te so se mlademu „levu“ le neprijetne dozdevale.

Sešel se je pak z neko vdovo in zgodil se je ŷ njim velik preobrat. Vdova je na dva kraja brušen nož. Samo najizurjenejšim slepilcem je svetovati igrati se s tacim nevarnim orožjem. Ljuboslav misli, da je vdova kaka nenevarna igrača, a kmalu se je čutil resno očaranega. Ko je zašel v past, podarila mu je gospa Dolinji roko v znamenje, da bosta zavezana. —

„Vaše čutstvo me omamlja“, mu je pravila, „in rada se odpovem le zavoljo vas vdovščini. Soglašam se torej postati vaša soproga“.

Premagalec se je drznil tako daleč v b. j. da mu je bilo nemogoče misliti kedaj na beg. —

„I če vse dobro premislim, rekel si je, zakaj ne bi? Gospa Dolinji je mlada, ljubeznjiva in bogata; ona je na dobrem glasu; ta partija mi je popolnem po volji...“ Mlađeniški nameni so po takoj kapitulaciji splavalni po vodi.

Malo dni po zaročitvi ga pride Miroslav Dervil, njegov naj boljši prijatelj, obiskat. Vračal se je ravnokar iz badenskih toplic.

„Prideš li sreče voščit? nagovori ga novozaročenec.“

„Ne“, odgovori mu Miroslav, „ti znaš, da sem odkritosrčen; opustil bodem torej vsa prepričevalna prizadevanja, ker bi bila sedaj uže nepotrebna; hočem ti le povedati, da si učinil veliko neumnost“.

se v smislu tega predloga škodljiva zver tudi lehko pokončava z strupom, kar je nevarno tudi za druge živali.

Poslanec dr. Poklukar brani odborov predlog. Poglavitna stvar je, da se divja zver, ki dostikrat napravlja med čedo mnogo škode, uničuje, naj se to zgodi uže, kakor se hoče.

Odborov predlog se potem sprejme.

Pri predlogu odborovem, da se deželnemu zboru naloži pretresovati in deželnemu zboru staviti predloge, kako bi se pospeševal posel, spadajoč v področje občin, in kako bi se polajšala po novih naredbah občinam nastajoča bremena, oglaši se se dr. Bleiweis in govori zato, da bi žandarmi podpirali pri izvrševanju posla javne policije.

Baron Apfalterer stavi predlog, naj se deželnemu odboru naroči, da se nemudoma izvrši sestava velikih občin na Kranjskem. Govornik pravi, da neče v zboru govoriti o tem, kdo najbolj zadržuje to za našo deželo, kako koristno napravo, ker se neče spuščati v osobnosti; dr. Zarnik toplo podpira predlog barona Apfalterera. V manjih občinah ne more župan občinskih poslov izvrševati. Zato je treba izvedenega pisarja, ki ga pa male občine plačati ne morejo. Ako se večne občine ne napravijo, je vsa avtonomija občin nemogoča.

Predlog barona Apfalterera se potem sprejme.

Odborov predlog, da se c. kr. ministerstvo za trgovino naprosi, naj vodstvu Rudolfove železnice naroči, naj svoj kolodvor v Ljubljani odpre za splošno sprejemanje popotnih in blaga, toplo priporoča poslanec vitez Gariboldi. Govornik pravi, da akoravno ima kolodvor Rudolfove železnice prostore za čakalnice I. in II. reda, morajo vendar popotniki pri vsakem vremenu na prostem vlaka pričakovati. Tudi kar se tiče prevažanja blaga iz tega kolodvora, je mnogo neprijetnosti.

Odborov predlog se enoglasno sprejme.

Predlog odborov, da se deželnemu odboru naloži skrbeti zato, da se tiste ceste, katere so deželo uže mnogo stale, dodelajo in javni rabi oddajo, se brez ugovora sprejme.

Pri predlogu odborovem, naj deželni zbor temeljito preišče in deželnemu odboru predлага, ali in kako bi se izpeljala cesta iz Litije čez Lipinsko bukovje, se oglaši poslanec Dežman proti predlogu in govoril za cesto čez Vagenšperga.

„Kako to!“ klikne Ljuboslav osupnen, „ali je morebiti kdo v tvojej navzočnosti kako obrekovalno besedo povedal na račun gospe Dolinji?“

„Nikakor ne“, odgovori mu Dervil, „s prvim možem je gospa Dolinji skoraj vedno na deželi živila; malokedaj se je dala videti v Parizu; a od treh let sem, od kar je vdova in se je mnogo v društvih vrtela, nij niti enega povoda dala, da bi se bilo o njej zabavljalo.“

„To je pravičnost, katero jej rad privoščim. Krivda, katero edino jej moram opašati, je, da je imela uže moža...“ —

„Da, da, dragi moj“, pravi Miroslav, smehljaje se, „njena vdovščina, to je tvoja neumnost.“

„Ah, dragi prijatelj“, odgovori mu Ljuboslav smehljaje se, „misil sem, da si boljši filozof! Gojiš-li ti še take predsodke? S takovimi malenkostmi še računiš?“

Dr. Zarnik zagovarja odborov predlog. Proti novi cesti čez Vagenšperga so vsi tamšnji prebivalci, kajti znirom bode vratomna, v hudi zimi pa celo nerabljiva. Če se g. Dežman sklicava na tisto komisijo, ki je pod vodstvom stavbenega svetnika gosp. Potočnika se izrekla za cesto čez Vagenšperga, moram samo to povedati, da proti tej komisiji vlada občna razdraženost med tamšnimi ljudmi.

Predlog odborov se potem sprejme.

Pri predlogu odborovem, da se deželnemu odboru naroči, prihodnjič na prošnjo dramatičnega društva 13 deželnih lož za slovenske predstave temu društvu prepustiti, nadalje, ako je mogoče, s podvzetnikom nemškega gledališča se pogoditi tako, da se prepusti dramatičnemu društvu poleg štirih dodekanjih večerov še dva delavnška večera za slovenske predstave v gledališči, se oglaši dr. Costa in nasvetuje, da se besede: „ako je mogoče“ postavijo tudi pred predlog zadevajoč deželne lože, ali naj se dajo slov. dramatičnemu društvu, ali ne.

Dr. Zarnik temu odločno ugovarja in pravi, da deželne lože gredo ravno tako kakor zatvoreni sedeži slovenskemu gledališču. Te lože so razen dveh pri slovenskih prestavah znirom prazne, torej nemškim najemnikom nepotrebne, slovensko gledališče pa bi lehko zanje skupilo kakih 300 gl. na leto, s katero sveto bi se pokril ves deficit. Ugovor, da bi najemnik nemškega gledališča zato ne mogel tako draga prodati lož, nikdar nij istinit, kajti večina posestnikov se za slovensko gledališče ali ne interesira, ali ima atipatijo, ali pa neče s svojimi ložami barantati, in tako ostanejo prazne.

Dr. Poklukar tudi odločno govoril zoper nasvet dr. Coste.

Pri glasovanju pa so glasovali za dr. Costov predlog vsi nemškutarji, vsi duhovniki in še nekaj drugih Costovih mamekulov.

Proti Costi, to je za slovensko dramatično društvo, so glasovali gg.: dr. Razlag, dr. Zarnik, Obreza, Kotnik, dr. Poklukar, Jugovic, Karel Ružič in Peter Kozler.

Tedaj je predlog dr. Coste sprejet.

Predlog odborov, da se c. k. vlada naprosi, vsaj za vsako okrajno glavarstvo namestiti okrajnega zdravnika se sprejme.

„Menda ne, če ravno se tebi vidi. Ali nijsi-li poznal pokojnega gospoda Dolinija?“

„Ne.“ —

„Torej tudi ne veš, koga si priženil?“

„Skozi in skozi ljubezljivo ženico, šest in dvajset let staro, katera se ti bode, o tem sem popolnem preverjen, dopala kljubu tvojim idejam in če ravno je bila poprej štiri leta omožena.“

„Čudim se le lahkomiselnemu tonu, v katerem to pripoveduješ! Bedak, ki si vzel za ženo vrlo izšolano žensko, a ne veš, kako jo je pokojni mož odgojil, in ne misliš, kakove težave in bremena si ti po četiriletinem kraljevanji, kateremu si ti naslednik, prevzel!“

„O! prijatelj moj, preteklost mi ne dela nobene preglavice.“

„Ti si torej vse pozvedel o gosp. Doliniji? Ti veš, kakov je bil njegov značaj, njegove navade, njegove muhe, njegov um, njegova . . .“

Ravno tako predlog, da zbor poročilo deželnega odbora vzame na znanje, kolikor treba odobruje, in deželnemu odboru naklada vse v izvršitev teh sklepov potrebno učiniti.

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. januarja.

Cesarja, ki pojde baje 9. februar v Petrograd, spremjeval bode tudi dvorni svetovalec Švegelj.

Češki „Narodni Listy“ pripovedujejo v zadnjem uvodnem članku, da nij bilo še nikoli toliko duhovnikov na voliščih, kakor pri zadnjih volitvah, kjer so z vsemi sredstvi agitirali in lagali med kmeti proti izkušenim narodnim bojevnikom, prejšnjim „mladočeškim“ poslancem. Rečeni list je preverjen, da se bode na Češkem naglo zopet sprekobnilo, kakor brž narod zapazi, da je vsega „razpora“ le nemška pravna stranka kriva.

V hrvatskem zboru je izročil ban Mažuranić od cesarja sankcijonirano postavo o jugoslovanskem vseučilišči v Zagrebu. Zbornica je ta dogodek viharno pozdravila.

V Pančevu je ogerska vlada volitev poslanca med voljenjem ustavila, torej nij voljen ni Srb Polit, ni vladni kandidat. Vlada, ki je menda videla, da bi njen kandidat propal, naredila je veliko preiskavo o nezakonitostih pri volitvi.

Ogerskega državnega zbora prazniki so 12. t. m. pretekli in odbori so zopet svoje delovanje začeli. Glavni odbor enoindvajsetih, ki ima posvetovati se, kako bi se državne finance na Ogerskem iz dozdanjega nereda izkopale, imel je že več sej. Minister Szlavay je temu odboru obljubil obširnih finančnih dat izročiti.

Vnjanje države.

V ruskem vojnem ministerstvu zbornje komisija, ki se bavi s tem, da se gospodarjenju z vsem tem, kar je o vojnem času zadej za armado, samostalna organizacija da. To vprašanje se tiče sledečih predmetov: 1. administracijo vseh potov in za varstvo puščenih vojnih čet, katere ima vojska za hrbotom; 2. administracijo vseh sovražniku vzetih dežel, dokler se ne postavi generalni guverner; 3. preskrbovanje vsega, kar je za armado treba.

Sé Španjskega dohaja vest, da je Kartagena padla in da je kantonalna junta v Afriko ušla. Vladno brodovje „Numancije“, na kateri so se insurgenti odpeljali, nikakor nij moglo ujeti. — Karlisti in Moriones se bodo udarili pri Castrejani. Karlisti štejejo 20.000 mož pod vodstvom Elia; republikanci so pa tudi nove pomoči dobili.

„Ničesar o tem; živa duša mi nij znana, ki bi ga bila poznala popolnem; pa vedi in glej njegov portrē v krasnem okviru blizu okna; — opazuj ga!“ —

„Pritrjujem, da umrli nij bil lep; v tem oziru imaš ti prednost pred njim, a to še ne zadostuje. Poznam može, ki svojo nelepoto znajo odpustljivo učiniti ... To obličeje, ki te dela brezskrbnega, naložilo mu je morebiti dolžnosti, pred katerimi bi se ti imel batiti; misil se je navezanega na ozire, posrežljivosti, žrtve, katere nadaljevati se bode terjalo tudi od tebe.“

„Jaz bodem dober mož, storil bom najboljše; ali se more terjati več od mene?“

„Kakor kane ... J, zakaj vendar ta slika-tu visi? Ako sta regnum in interregnum uže minola, ako se je reklo: „Kralj je mrtev, — živio kralj!“ terja vendar navada, da se ta emblema, to znamenje starega

Bismark je, kakor se „Daily News“ iz Rima telegrafira, vsem nemškim agentom v inostranji zaupno okrožnico poslal, da je nemška vlada vse storila, da bi se ognila konflikt s cerkvijo, da pa jo vatikano vedenje sili, da bije boj do konca. Ves nemški narod tišči v interesu države v vlado, naj proti predrznemu umešavanju Rima v civilne pravice državne energično postopa.

Dopisi.

Iz Šmarskega okraja pri Celji 11. jan. [Izv. dopis.] 4. jan. t. leta je bila nova šola v trgu Lemberg v Šmarskem okraju slovesno odprta.

C. kr. okrajni šolski nadzornik gospod Peter Kapun je pri tej slovesnosti staršem in otrokom v izvrstnem govoru pomen šole in omike razložil in njim mladegam, pa vrlega učitelja gospoda Miha Oberskega predstavil. Da je Lembržanom mar za šolo, pokazali so, ko so gospod Jakob Majcen župan, g. Jožef Lipavec krajni šolski nadzornik in drugi svetovalci učitelja lepo sprejeli, ko je došel k njim. Ko se domu pripeljejo, ves trg je bil na nogah. Veseli so bili vsi obrazi, da so pa po tako dolgem čakanji vendar enkrat svojo šolo dobili. Končno še morem povedati, da sladkogorski duhovni (v kateri fari je ta trg) niso kaj prijazni šoli; sliši se, da pravijo, da ne bodo krščanski nauka hodili učit, ker bo ta šola „brezvrska.“ Oni dobro vedo, da to nij res, morda si bodo tudi v tej reči kaj premislili, in bodo z učiteljem in občani vzajemno delali za narodno omiko.

Iz Krškega 10. jan. [Izv. dopis.] Kakor se čuje, hočejo tukajšnji rodoljubi zamrlo pevsko društvo zopet oživiti in se napenjajo na vso moč, to misel realizirati. Tudi čitalnico ali pa vsaj bralno društvo bodoemo, če ne omagajo boritelji za ta nazor v kratkem času imeli in upati čemo da bodo Hočevarjevo uplivanje potem tudi hirati začelo, posebno, ker izgubi sedaj svojega najboljšega agitatorja tukaj, t. j. pl. Rutkovskega, katerega je vlada v neizmerno radost cele dolenjske v Planino prestavila. Bil je, kakor vam znano nestrpljiv protivnik Slovencev. Kakor tega nemčurja lehko pogrešamo, tako nam je žal, da nas g. dr. Zadnik zapusti in se v Žavec preseli, ker on je bil izvrsten zdravnik, pošten narodnjak in sploh priljubljen, kot čist značaj.

Šola, katero je zdanji poslanec Hočevar pred volitvami obljudaval, ne pride po

uže minolega kraljestva vrže v šarnico ali pod streho . . .

„Ti si se prenagli! To podobo je slikal Amaury-Duval in hrani jo le kakti izvrstno delo umetljnosti, v čast slikarstvu, ki se je tako vrlo obneslo, a ne, kakor da bi mislil kedaj na original, ki je uže davno mrtev, in o katerem se niti ne govori več.“

„Želel bi to.“

„Ti meniš menda, da se mrtvi kedaj prikazujejo?“

„Da, verujem na duhove, ki se lehko zarote; verujem na pošast prvega moža, ki se vzdignje pred posteljo zakonskih, ščipaje neumnega naslednika na nogah.“ —

Naslednji dan odjezdita prijatelja na sprehod. Ko se vrneta iz bulonjskega gozda mimo vnanjega bulevarda, vabi Miroslav Ljuboslava na mirodvor „Montmartre“.

„Mrtvi, pravi, morajo živim biti v poduk.“

našem mnenju nikoli v življenje, ker ne govorí nobena duša več o tem. Nasprotno se in razveseljivo pa iz narodnih krogov čuje, da mislijo ondošnji narodnjaki in narodnjakinje, ki so sploh vsi več ali manj za blagor in napredok vneti, na Raki dekliško šolo osnovati, ker ondi je jako veliko otrok, 1 sam učitelj in še ta premačen za napredok in ker vsi spoznajo, da je koristno in potrebno, da deklice, ki postanejo s časom gospodinje in matere, kaj več, nego „oče-naš“ in „roženkranc“ moliti znajo. Treba je drugih znanosti in da bodo deklice raške župnije tudi te si prisvojile, hočejo Račani po moči žile za občekoristni namen napeti in zjediniti, da dobodo učiteljico, ki bode dekleta podučevala in izobraževala. Da pa na osnovanje nove šole nij lehka stvar, to ve vsakdo. Zatorej računajo farmanje raški na to, da bodo tudi župnik, ki ima palači podobno stanovanje z 8 sobami tudi po moči za uredništvo njihovega blagega namena storil, in ker ima prostora preveč, kaplanu stanovanje v farovži ponudil, da se bode v kaplaniji nova šola otvorila in nova učiteljica v njej bivala.

Iz Belgrada 11. jan. [Izv. dop.] — (Bulgari in Srbi.) Bulgarski list „Pravo“, kateri izlazi v Carigradu, donaša na našega ministra — predsednika, gosp. Marinovića, odprt pismo od dveh bulgarskih društev, ki izrazujeti željo za bratovsko vzajemno slого med Srbi in Bulgari, katera je osnovana na naravi enakih interesov, jednoplemenih bratov Srbov in Bulgarov. Ta list predstavlja v tem članku, kako sta v sedanjih političnih okolnostih važni ti društvi za bolgarski narod, a nadeja se, da bo ta glas našel dostojnega odjeka.

Pismo se glasi v glavnem: Gospod minister! Vaše stopanje na čelo uprave v kneževini enokronega nam srbskega naroda, je nas Bulgare jako obradovalo in zadovoljilo. Uzrok temu simpatičnemu četu za vašo poštovanjo osobe je plemeniti in brezstranski karakter vaših nazorov v pogledu vseh kaker notranjih, tako vnanjih pitanj, ki se tikajo vaše uprave in glasovi v plemnitih težnjah za napredok naroda. In mi iz celega srca želimo vsak speh in napredek v razvijanju sosednjega nam bratskega naroda, katerega osoda je sedaj v Vaše roke povrjena. Najprej in najbolj želimo, da prestane razdor med Srbi in

Ko prideta skoz nekatere, z nagrobnimi spominki in cipresami obdane drevoredede, vstavita se pred neko gomilo. —

„Vešli, kdo tu počiva?“ vpraša Miroslav.

„Ne“, odgovori mu Ljuboslav.
„Glej tja in čitaj.“
Ljuboslav čita naslednje z zlatimi črkami v mramor vrezane besede: Tu počiva Ivan Josip Aristid Dolinji. Bil je izvrsten mož, in uzor zakonskega soproga. Njegova neutolažljiva soproga mu je postavila ta spominik!“

„Ta neutolažljiva ti dela čast“, nadaljuje Miroslav, „to turobnost, ki bi imela trajati na veke, si ti premagal! . . . Ali napis, o katerem sem ti ravnokar govoril, stoji čisto določno kar v sprednej vrsti:“

„Bil je izvrsten mož in uzor zakonskega soproga!“

(Daje prih.)

Bulgari, a da se obnove dobri in iskreni odnosaji, katere je raztrgala nepatriotična politika Vašega predhodnika proti nas.

Najbolj je razpaljivalo našo nevoljo, ko smo videli, da se je nekoliko naših enokronih bratov zjednilo, sè zakletimi dušmani vsega, kar je slovansko, in spletke delalo proti nam. Pri vsem tem zopet nijmo izgubili nade, da se bodo ohranili dobri in mirni odnosi med Srbi in Bulgari. Mi smo upotrebili pot starega ministerstva, katero je izkopalo jamo med dvema bratstvima narodoma, in prosimo Vas, kot upravitelja sedanje srbske vlade, da upotrebite svoj upliv na to, da se med nas povrne mir in sloga, in da Bulgar vidi v Srbu svojega iskrenega slovanskega brata.“ D.

Domače stvari.

— (Ljubljansko mesto) je dobito 100.000 gold. kot predplačo na posojilo, katero mu je bilo lansko leto dovoljeno. Kedaj se bodo celo posojilo realiziralo, tega ne vemo mi in menda mestni očetje še ne.

— (Poslanec Herman), nekdaj pameten, je imel te dni v štajerskem deželnem zboru zopet nekaj svojih reakcijonarnih muh in je zagovarjal „stare“ čase pred letom 1848. Pričakujemo iz Gradca izvirnega poročila in in stenografskega zapisnika, potem bomo o tem originalnem politiku več govorili.

— (Mahrova trgovinska šola) v Ljubljani je bila na vladni ukaz zaprta, ker sta v tem institutu dva odgojenca na kozah zbolela.

— (Iz Brežic) se nam piše: Tudi pri nas se bolezni kozé vedno bolj širijo. Čudno je le, da naš glasoviti zdravnik dopušča, da se kozavo dekle iz hiše, kjer je po njej tudi gospodinjava zbolela na kozéh, prevaža iz mesta v dve uri oddaljeno okolico, kakor da bi si tudi tam bolezni žezele! To si moremo le tako tolmačiti, da zdravnik ned. dr. del Cott kozé videl nij, ker navadno le izmed vrat s „evikarjem“ na postelji bolnika gleda!

— (Prva porotna obravnavava) po novem kazenskem redu bode pri ljubljanski deželni sodniji 21. t. m. Tožen je na ljubljanskem gradu uže zaprt jetnik, ki je samo za tega delj naprave katoliške cerkve zasmehoval, da bi čez zimo v zaporu ostal.

— (Vremene) imamo zdaj že več dni v Ljubljani izredno lepo. Snega nij, mraza ne, in solnce sije kakor spomladni.

— (Mohorjeve družnike) „Bes.“ opominja, da je letos in zanaprej uže meseca februarja zadnji čas za pristop. Knjige se bodo tiskale samo v toliko iztisih, kolikor bo do 10. marca udov pri družbi oglašenih, naj se torej družniki blagovolje podviziati z oglasilom pri dotičnih gg. poverjenikih.

— (Janežičev slovenski-nemški slovar), v novem popravljenem in pomnoženem natisu, se v tiskarnici družbe sv. Mohorja pridno tiska in bode baje do meseca julija t. l. gotov. Dozdaj je uže 10 pol tiskanih, obsegal pa bode okolo 40 pol.

— (Občinske volitve na Koroškem.) „Besednik“ piše: „Večina koroške dežele je proti koncu zadnjega meseca volila nove občinske odbornike. Volitve v nemških okrajih nas ne zanimajo toliko, tem bolj važen pa je za nas izid volitev v slovenskih okrajinah. Tu so bili dozdaj razen dveh ali treh malih občin sami nemškutarski in laži-

liberalni zastopi na krmilu. Kakor pa se zdaj sliši in se nam zagotavlja, prodri so pri novi volitvi na več krajih narodni možje. Tako so v največji občini na Koroškem, t. j. v Doberlivasi, kjer so dozdaj nemškutarški kričači zvonec nosili, narodnjaki popolnem zmagali. Enako je tudi v velikej rožeškej občini v zgornjem Rožu, v katerej je izmed 24 novo izvoljenih edbornikov dve tretjini zanesljivih narodnih mož.⁴

— (K statistiki telegrafskega prometa) na Kranjskem leta 1873. izvedamo sledeče: Iz Ljubljane je bilo poslanih depeš 19.665, v Ljubljano došlih 21.104, v Ljubljano došlih in zopet naprej oddanih (transit) 31828, vseh 72597. Iz cele Kranjske je bilo poslanih 28895, na Kranjsko došlih 31870, na Kranjsko došlih in zopet naprej oddanih (transit) 34580 vseh 95.335.

Postaro.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Odstranenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescière du Barry iz Londona, katera pri odraščenih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisk iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodci, v živeh, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kojih se na zahtevanje posnetki zastonj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slab prebavljivost, vedno nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalesciere poskusil in zdaj, odkar sem jo tri meseci užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescière zaslubi največo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družinsko stališče zopet zavzimati. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neuchateau (Vogesen), 23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let starca, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvovali na mogočnosti kakšne pomoci. Od tega časa sem ji po nasvetu prijatelja, Revalesciere dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznavajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglašili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraščenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesciere-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry & Comp. na Dunaju, Waldfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeči bratje Oberanzmeyr, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobril lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

13. januarja:

Pri Elefantu: Migris iz Čubara. — Jarci iz Novogamsta. — Külm iz Rajhenburga. — Kromberger iz Dunaja. — Gustin, Rozman iz Novega mesta. — Perko iz Zagorja. — Schmutz iz Št. Martina. — Skerbinc iz Terbovlja.

Pri Maliču: Rukl, Rauss iz Dunaja. — Erker iz Kočevja.

Pri Zamoreu: Biro Karl, Biro Louise iz Sibinja. — Schulz iz Hrastnika. — Lipoly iz Maribora.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Dunajska borza 15. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 " 55 "
1860 drž. posejilo 104 " 75 "

Akcije národne banke	1026	"	"
Kreditne akcije	243	"	50
London	113	"	65
Napol.	9	"	5
C. k. cekini	—	"	"
Srebro	106	"	70

Luč lepa

Najnovješte petrolejske varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metuljivim hranilnim lučnikom (1 planem daje 6 svečnih luči), nepripravo najlepša svetilica in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetiliku. Da se ne bi batli konkurenčje, so cene nesiljano nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht vred kr. 45, 60).
- 1 kuhinjska, stenska ali visča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 napravljene oprave, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfin gld. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo z zastrom gld. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleva, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
- 1 visča svetilnica za hleva, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 150, 2.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Kupe en gros dobijo rabat.

Luč dobra

1 visča svetilnica za obednice s škrpicem, prefina gld 5, 8.

1 visča svetilnica za obednice, najfinješa, sorta, bron pozlačen gl. 15, 20, 25.

Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

- 1 svetilnicič zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinješi kr. 15.
- 1 svetilnicič zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinješi kr. 45.
- 1 vratel svetilniciča stena kr. 4, 6, 8.
- 1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
- 1 zastordržec (branic, da zastor ne zgori) kr. 5.
- 1 cilindrobrane (brani, da steklo ne poči) kr. 10.
- 1 mehaničen cilindročistec kr. 20.
- 1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
- 1 svetilnica čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
- 1 škripec za visča svetilnico gld. 1.40, 1.80, 2.20.
- 1 stekleni cilinder kr. 4, 5, 6.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Bazar Friedman, Wien, Praterstraße 26.

Dežni plašči.

Potovalem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so že izpostavljeni, priporoča se prav angleški **dežni plašč**, iz novozboljšanega, ne razdržljivega, nepremičljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in troščnosti vse druge do zdaj izdelovane. Oponnitni se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljanju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elektrova vrhnja suknja rabiti. 1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več. Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga

fabrike

G O V I N & S O H N
v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala

Zimska blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Rokovice iz najboljega angleškega volnenega Buxkinga

- 1 par za gospode kr. 50, 70, 90.
- 1 " " podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
- 1 " " dvojne, najfinješi tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
- 1 " " gospo kr. 40, 60, 80.
- 1 " " fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
- 1 " " dvojne, najfinješi tambur. kr. 80, gl. 1.20.
- 1 " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
- 1 " " podložene kr. 50, 60, 70.

Potni in drugi šali

iz najčistejše volne, najlepša načrtani.

- 1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
- 1 " " dvakrat tako dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
- 1 " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolje vrste.

- 1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 60.
- 1 " " gospo kr. 25, 35, 45.
- 1 " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejše drevesne ali ovčje volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

- 1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinješi gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospo gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinješi gl. 1.80, 2.50.
- 1 " " otroke kr. 70, 80, gl. 1.
- 1 " " najfinješi gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

- 1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " najfinješi gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospo gl. 1.20, 1.80, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice iz čiste volne.

- 1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " visokih za gospo kr. 70, 80, 90, gl. 1.
- 1 " " za otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinješe volne, nove šege in lepe, prsa s svilo montirane.

- 1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
- 1 z bogato obštim naprnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlip za gospode in gospe, tako lep.

- 1 volja kr. 20, 35, 45, 65.
- 1 " " iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirka ovratnic za gospode in gospe

- Po najnovejši šeki in najlepši.
- 1 za gospode gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
 - 1 " " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Trebušni povoji iz ovče volne.

Eden 50 kr.

Cepice za gospe in deklice.

- Po najnovejši šeki in najlepši.
- 1 za gospode gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
 - 1 " " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Predznamovanje obilno založeno blago se take vrste dobiva edino le pri

Bazar Friedman, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena zniža.

(294—17)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.